

Examen VMBO-GL en TL 2023

dans

tijdvak 1

maandag 15 mei

9.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je  op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Het examen bestaat uit vier blokken met in totaal 41 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 64 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord
behaald kunnen worden.

Blok 1: Rose
Blok 2: SHAKTI
Blok 3: In the Heights
Blok 4: Azul

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er
worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden
gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen
de eerste twee in de beoordeling meegeteld.



Blok 1 Rose

Dit vragenblok gaat over de dansfilm *Rose*, gemaakt door Milena Sidorova en gedanst door Het Nationale Ballet. Een man en een vrouw zitten in een café en vertellen in dans over de relaties die ze hebben gehad. De film speelt zich af op de grens van wat echt is en wat een droom is.



Het verhaal speelt zich af in een café. In het fragment vertelt een vrouw in dans aan de barman over de relaties die zij in het verleden heeft gehad.

(1p) Op welke manier is in dans vormgegeven dat de danseres teruggaat in de tijd?



De danseres danst een duet met haar eerste danspartner. De danser en de danseres verliezen in een paar stappen het contact met elkaar. De eerste stap is gegeven.

(2p) Noem de drie stappen die volgen waarin de danser en de danseres het contact met elkaar verliezen.



Terwijl de vrouw in dans vertelt over haar relaties, droomt de barman weg naar zijn eigen wereld. Zijn wereld wordt weergegeven nadat er is ingezoomd op de roos.

- (2p) - Noem twee theatrale middelen die worden gebruikt om de wereld van de barman weer te geven.**
- Licht je antwoorden toe.



De vragen 4 en 5 gaan over hetzelfde fragment.

In het fragment wordt onder andere gebruikgemaakt van de danssoort klassieke dans.

- (2p) - In welke eeuw is klassieke dans ontstaan?**
- Noem twee kenmerken van klassieke dans in het fragment.



In het fragment wordt onder andere gebruikgemaakt van klassieke dans. Er zijn in het fragment ook verschillen te zien met de traditionele uitvoering van klassieke dans.

- (2p) - Noem een verschil tussen de traditionele uitvoering van klassieke dans en de uitvoering van klassieke dans in het fragment als je let op dans.**
- **Noem twee theatrale middelen en**
 - **noem per theatraal middel het verschil tussen de traditionele uitvoering van klassieke dans en de uitvoering van klassieke dans in het fragment.**



In de wereld van de barman wordt duidelijk wat hem bezighoudt. Aan het eind van het fragment geeft de barman de roos aan de danseres. Deze handeling behoort tot de kunstvorm drama.

(1p) - Welke functie heeft de kunstvorm drama in het fragment?

Kies uit:

- functie ter decoratie / verfraaiing
- ondersteunende functie in inhoudelijke zin
- ondersteunende functie in technische zin
- verhalende functie
- Licht je antwoord toe.



De aandacht van de danseres aan de bar wordt getrokken door een danser die binnenkomt en een solo danst. Hij maakt gebruik van twee basis-dansacties.

(1p) Welke twee basis-dansacties gebruikt de danser in het fragment?



De danskwaliteit van de solo in fragment 1 is anders dan de danskwaliteit in fragment 2.

(1p) Noem een verschil tussen de danskwaliteit in fragment 1 en fragment 2.



De danser is naast de danseres aan de bar komen zitten. Er ontstaat contact.

- (1p) - Benoem de zeggingskracht tussen de danser en de danseres.**
- **Noem twee samenwerkingsvormen die de zeggingskracht in het fragment ondersteunen.**



Het fragment is het einde van de dansfilm. Een danser komt naast de danseres zitten: ze maken contact en wat daarna gebeurt, wordt overgelaten aan de kijker.

Stel, jij bent de choreograaf en maakt een einde waarbij de interactie tussen de beide dansers duidelijk wordt gemaakt.

(3p) Ga als volgt te werk:

- **Kies een eindplek voor de dansers en teken het vloerpatroon (de bar is gegeven).**
- **Geef de eindplek aan met de letter E.**
- **Beschrijf de relatie tussen de danser en de danseres.**
- **Noem een aspect van het danselement Ruimte, Tijd én Kracht dat terugkomt in het verloop.**
- **Licht je antwoorden toe.**



Het fragment is een deel uit de dansante aftiteling van de film. Bij een film bepaalt de regisseur grotendeels waar de toeschouwer naar kijkt.

(1p) Wie bepaalt bij een livevoorstelling waar de toeschouwer naar kijkt? Licht je antwoord toe.



Blok 2 SHAKTI

Dit vragenblok gaat over de choreografie *SHAKTI* van choreograaf en danser Shailesh Bahoran. De vrouwelijke energie Shakti staat in het hindoeïsme voor alles wat beweegt. Bahoran lijkt in zijn choreografie onder meer op zoek te zijn naar de balans tussen Shakti en de mannelijke energie Shiva, die voor de stille gedachte en de rust in jezelf staat.



De danser lijkt bedolven te worden door de vrouwelijke energie (Shakti) van de danseres.

- (2p) - Noem twee voorbeelden van dans én**
- **een aspect van het danselement Ruimte die worden gebruikt om het bedelven van de danser vorm te geven.**



De danseres geeft met haar solo vorm aan de energie Shakti.

(1p) Welke zeggingskracht heeft de solo in het fragment?



In het fragment lijkt de danser de vrouwelijke energie tegen te houden. Hij maakt daarbij gebruik van verschillende dansacties uit de urban dans.

Midden onder in het beeld loopt een tijdcode mee.

(2p) Noem de specifieke danstermen van de dansacties uit de urban dans bij de tijdcodes 06, 20 en 31.



De dansvloer heeft de vorm van een driehoek. De driehoek is bepalend voor het ruimtegebruik van de danser en de danseressen.

(1p) Geef een voorbeeld uit het fragment waaruit blijkt dat de driehoek bepalend is voor het ruimtegebruik van de danser en/of de danseressen.



De vragen 16 en 17 gaan over hetzelfde fragment.

Je zou kunnen zeggen dat *SHAKTI* meer een abstracte dan een verhalende choreografie is.

- (2p) - Wat is een verhalende choreografie?**
- **Leg uit waardoor *SHAKTI* meer een abstracte choreografie is.**



In het hindoeïsme staat de mannelijke energie Shiva voor de stille gedachte en de rust in jezelf. De danser en de danseressen maken in hun dans gebruik van aspecten van het danselement Tijd om deze energie weer te geven.

(1p) Welke drie voorbeelden van aspecten van het danselement Tijd gebruiken de danser en de danseressen in het fragment?

- A langzaam, kort, stops
- B langzaam, lang, doorgaand
- C vertraging, kort, stops
- D vertraging, lang, doorgaand



In de choreografie wordt gezocht naar de balans tussen de vrouwelijke energie Shakti en de mannelijke energie Shiva. Deze balans zou kunnen ontstaan als er een (perfecte) tegenstelling is tussen beide energieën.

Het fragment is het einde van de choreografie. De choreograaf vraagt jou om het einde zo te veranderen dat er een tegenstelling ontstaat tussen alles wat beweegt (Shakti) en rust (Shiva). Dit doe je door veranderingen toe te passen binnen drie theatrale middelen.

(2p) Ga als volgt te werk:

- Geef een voorbeeld van decor waaruit een tegenstelling tussen beweging en rust blijkt.
- Geef een voorbeeld van belichting/licht waaruit een tegenstelling tussen beweging en rust blijkt.
- Geef een voorbeeld van geluid waaruit een tegenstelling tussen beweging en rust blijkt.



Blok 3 In the Heights

Dit vragenblok gaat over *In the Heights*, een dansfilm die zich afspeelt in de wijk Washington Heights in New York. In de film volgen we de dromen en liefdes van een aantal bewoners van deze wijk.



De vragen 19 en 20 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment komt uit het begin van de film. Usnavi, een van de hoofdrolspelers, zingt over zijn leven in de wijk the Heights. In het fragment wordt gebruikgemaakt van urban dans.

(2p) Noem twee voorbeelden van specifieke dansacties van urban dans in het fragment.



In het fragment wordt gebruikgemaakt van dans en zang.

(1p) Welke functie heeft dans in het fragment?



De vragen 21, 22 en 23 gaan over hetzelfde fragment.

Je zou kunnen zeggen dat het fragment onderdeel is van een musical.

(1p) Licht deze bewering toe.



Tijdens het fragment veranderen de zeggingskracht en de danskwaliteit. Ook verandert een kunstvorm mee.

- (2p) - Geef in de tabel aan op welke manier de zeggingskracht en de danskwaliteit veranderen.**
- **Noem de kunstvorm die mee verandert.**



De locatie in het fragment past bij het ontstaan van urban dans.

(1p) Licht deze bewering toe.



De vragen 24 en 25 gaan over hetzelfde fragment.

De bewoners van the Heights gaan naar een club. Usnavi is verliefd op Vanessa, de vrouw in de groene jurk. In de club danst zij met een andere man om Usnavi jaloers te maken.

- (2p) - Noem twee samenwerkingsvormen die Vanessa en haar danspartner gebruiken.**
- **Noem de samenwerkingsvorm waar de dansparen als GROEP gebruik van maken.**



In het fragment maken de dansers gebruik van de dansstijl salsa. Salsa heeft een snel tempo en wordt vaak in paren gedanst.

(1p) Welke basis-dansactie wordt vooral gebruikt in het fragment?



Daniela gaat verhuizen naar een andere wijk. Ze gebruikt een dansstijl uit de danssoort werelddans om haar burens in beweging te krijgen voor een afscheidsfeestje.

- (2p) - Noem de naam van de dansstijl die Daniela gebruikt om haar burens in beweging te krijgen.**
- **Noem twee kenmerken van de danssoort werelddans die gebruikt worden in het fragment. Laat kostuum buiten beschouwing.**



In het fragment zie je dansstijlen uit onder andere Colombia en Mexico die passen bij de verschillende afkomsten van de bewoners van the Heights. Er zijn overeenkomsten tussen deze dansstijlen.

(1p) Noem twee overeenkomsten in dans als je let op zeggingskracht.



In fragment 1 dansen Nina en Benny, twee jongeren uit the Heights, die verliefd op elkaar zijn. Nina gaat haar droom achterna en gaat studeren in een andere stad. Ze vinden het spannend of hun relatie stand zal houden.

Fragment 2 is de making-of van deze scène.

- (2p) - Op welke manier is het vertrouwen in hun relatie vormgegeven in dans? Geef twee voorbeelden.**
- **Op welke manier is de kunstvorm film ingezet om de onzekerheid over hun relatie vorm te geven?**

>> De tekst van de ondertiteling uit fragment 2 is ook weergegeven onder de tekstknop.



(1p) Welke functie heeft de kunstvorm film in het fragment?

- A functie ter decoratie / verfraaiing
- B functie ter ontspanning
- C ondersteunende functie in inhoudelijke zin
- D ondersteunende functie in technische zin

Uiteindelijk zijn Usnavi en Vanessa samengekomen en hebben ze hun dromen waargemaakt in the Heights.

Stel, jij bent choreograaf en je maakt een eigen choreografie met het thema 'dromen najagen'.

(3p) Ga als volgt te werk:

- **Beschrijf de droom die jij wilt najagen in de choreografie.**
- **Welke locatie kies je voor jouw choreografie? Zorg ervoor dat deze locatie aansluit bij jouw droom.**
- **Teken twee opstellingen die je gebruikt in jouw choreografie. Zorg ervoor dat deze opstellingen jouw choreografie versterken.**
- **Licht je antwoorden toe.**



Blok 4 Azul

Dit vragenblok gaat over de choreografie *Azul*, gemaakt door Jorge Pérez Martínez en oorspronkelijk gedanst door dansgezelschap Introdans. Deze versie wordt gedanst door examenleerlingen dans van de vooropleiding van ArtEZ Academie voor Theater & Dans.



In het begin van de choreografie zie je alleen de silhouetten van de dansers.

(1p) Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan of er sprake is van herhaling, totale dansacties en/of asymmetrie.



De choreografie heeft als titel *Azul* (Blauw) en is geïnspireerd op Spanje, het geboorteland van choreograaf Martínez. Je zou kunnen zeggen dat de blauwe zee van Spanje in het fragment naar voren komt.

- (2p) - Noem twee voorbeelden in dans die gebruikt worden om de zee vorm te geven. Licht je antwoorden toe.**
- **Noem twee theatrale middelen die gebruikt worden om de zee vorm te geven. Licht je antwoorden toe.**



In het fragment is er een sterke relatie tussen muziek en dans. Midden onder in het beeld loopt een tijdcode mee.

(2p) Op welke manier wordt de relatie tussen muziek en dans vormgegeven bij tijdcode 01 t/m 08 en 15 t/m 20?



In het fragment wordt de focus van de dans afgewisseld tussen het bovenlichaam en het onderlichaam.

(2p) In welke volgorde gebeurt dit in het fragment?



De vragen 35, 36 en 37 gaan over hetzelfde fragment.

In het fragment wordt gebruikgemaakt van twee structuren.

(1p) Noem de twee structuren die gebruikt worden in het fragment.



Stel, jij bent de choreograaf en je voegt behalve de gebruikte samenwerkingsvorm nog een samenwerkingsvorm toe om de blauwe zee van Spanje te benadrukken.

(2p) Ga als volgt te werk:

- **Noem de samenwerkingsvorm die al gebruikt wordt in het fragment.**
- **Noem de samenwerkingsvorm die je toevoegt. Let op: deze moet de zee benadrukken.**
- **Geef aan hoe je de gekozen samenwerkingsvorm toepast.**
- **Licht je antwoorden toe.**



De danssoort in het fragment is moderne dans.

- (2p) - Op welke danssoort is moderne dans een reactie?**
- **Wanneer is moderne dans ontstaan?**
 - **Noem twee kenmerken van de danssoort moderne dans die VOORAL gebruikt worden in het fragment. Laat kostuum buiten beschouwing.**



Choreograaf Martínez komt uit Spanje. Het vrolijke van Spanje is een inspiratiebron voor de choreografie, maar ook het sombere. In het fragment lijkt vooral het sombere aspect naar voren te komen.

(1p) Op welke manier is het sombere aspect weergegeven als je let op de houding van de dansers?



Het fragment is het einde van de choreografie.

(1p) - Noem de structuur die wordt gebruikt om het golven van de zee weer te geven.

De beginopstelling van een van de dansers is in de uitwerkbijlage gegeven.

- **Teken het verloop van het vloerpatroon van deze danser waarmee de golven worden weergegeven.**



In het fragment spreekt Véline Bouwman, danseres bij Introdans. Zij heeft delen van *Azul* ingestudeerd met dansers van de vooropleiding.

Stel, jij bent danser en je werkt mee aan de choreografie *Azul*. Je voegt een karaktereigenschap van jezelf toe en de aspecten van de danselementen die daarbij passen.

(2p) Ga als volgt te werk:

- **Noem de persoonlijke karaktereigenschap die je toevoegt.**
- **Noem een aspect van de danselementen Tijd, Kracht en Ruimte dat je gebruikt om jouw karaktereigenschap in dans om te zetten.**
- **Licht je antwoorden toe.**

In de fragmenten uit dit vragenblok wordt de choreografie gedanst door leerlingen van de examenklas dans van de vooropleiding van ArtEZ Academie voor Theater & Dans.

- (1p) - Wat zou voor leerlingen van de vooropleiding een meerwaarde kunnen zijn dat ze een choreografie van een professioneel dansgezelschap aangeleerd krijgen?**
- **Welke functie heeft het werken met een professioneel dansgezelschap daarmee voor deze leerlingen?**

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.

Einde